

BELEIDSPLAN 2020

Invloedrijk op goed bestuur en duurzaamheid

EUMEDION

INHOUDSOPGAVE	Blz.
BEKNOPT ACTIVITEITENOVERZICHT 2020	3
1. VOORWOORD	5
2. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2020	7
2.1 BELEIDSMATIG	7
2.2 DIALOOG MET BEURSVENNOOTSCHAPPEN EN AVA'S 2020	17
2.3 VERANTWOORDELIJKHEDEN INSTITUTIONELE BELEGGERS	18
3. EVENEMENTEN	20
4. DIENSTVERLENING	21
4.1 INFORMATIEVERSTREKKING	21
4.2 DIALOOG	22
4.3 VERGADERING VAN DEELNEMERS	22
5. COMMISSIES	23
5.1 JURIDISCHE COMMISSIE	23
5.2 VERSLAGGEVINGS- EN AUDIT COMMISSIE	23
5.3 ONDERZOEKSCOMMISSIE	23
5.4 BELEGGINGSCOMMISSIE	23
5.5 PUBLIC RELATIONS COMMISSIE	24
5.6 WERKGROEP BESTUURDERSBEZOLDIGING	24
6. INTERNE ORGANISATIE	25
6.1 WERVEN VAN NIEUWE DEELNEMERS EN ONDERHOUD VAN CONTACTEN	25
6.2 DEELNAME AAN HET MAATSCHAPPELIJK DEBAT	25
6.3 BESTUUR	25
6.4 SECRETARIAAT	26
7. CONTACT	27

BEKNOPT ACTIVITEITENOVERZICHT 2020

1. Beleidsmatig nationaal

- Wettelijke maatregelen tegen activistische aandeelhouders
- Invoering lagere meldingsdrempel voor aandeelhouders
- Wijziging enquêterecht

2. Beleidsmatig internationaal

- Uitvoeringwetgeving *Sustainable Finance* pakket
- Actieplan verdieping Europese Kapitaalmarktunie
- Position paper over toekomst niet-financiële verslaggeving in relatie tot de verslaggevingsinitiatieven die voortvloeien uit de Europese *Green Deal*

3. Dialoog met beursvennootschappen en aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) 2020

- Dialoog met de belangrijkste Nederlandse beursvennootschappen en facilitering van engagementactiviteiten door Eumedion-deelnemers
- Toepassing Speerpuntenbrief 2020 (bestuurdersbezoldiging en impact van klimaatverandering)
- Rapportage evaluatie AVA-seizoen 2020

4. Evenementen

- Symposium 2020
- Rondetafelbijeenkomsten over green paper toekomst niet-financiële verslaggeving en over de aanbevelingen van de Europese IPO Task Force
- Kennissessie over nieuwe wetgeving voor institutionele beleggers en ter uitwisseling van *best practices* implementatie Stewardship Code en transparantiebepalingen implementatiewet herziene richtlijn aandeelhoudersrechten

Op grond van artikel 15.8 van de statuten van Eumedion wordt jaarlijks uiterlijk in de maand december door het Algemeen bestuur een jaarlijks beleidsplan, waaronder begrepen de begroting voor het volgende boekjaar, ter vaststelling voorgelegd aan de Vergadering van deelnemers. Op grond van artikel 4.3 jo. 3.2 van het Reglement Algemeen en Dagelijks bestuur is het Dagelijks bestuur, onder toezicht van het Algemeen bestuur, belast met de uitvoering van de activiteiten die in het beleidsplan zijn aangekondigd. De concrete uitvoering is, op grond van artikel 1.3 van het Reglement Directeur, gedelegeerd aan de directeur van Eumedion.

1. VOORWOORD

Het jaar 2020 markeert een nieuwe fase in de betrokkenheid van institutionele beleggers bij het reilen en zeilen van de beursvennootschappen. Met de inwerkingtreding van de implementatiewet van de herziene EU-richtlijn aandeelhoudersrechten wordt er voor het eerst een regelgevend kader gegeven voor de dialogen tussen beursvennootschappen en institutionele beleggers en het stemmen op de aandeelhoudersvergaderingen (AVA's). Van alle Nederlandse pensioenfondsen, levensverzekeraars en vermogensbeheerders wordt nu verwacht dat zij een betrokkenheidsbeleid opstellen waarin wordt beschreven op welke wijze zij "toezicht" uitoefenen op de beursvennootschappen waarin is belegd ten aanzien van aangelegenheden zoals de financiële en niet-financiële prestaties, risico's en effecten. Ten minste jaarlijks moet inzicht worden gegeven in de uitvoering van dat betrokkenheidsbeleid. Ook moet inzicht worden gegeven in het stemgedrag op de AVA's.

Mede omdat de Eumedion-deelnemers al sinds 2012 de 'Best Practices Betrokken Aandeelhouderschap' en sinds 1 januari 2019 de principes van de Nederlandse Stewardship Code toepassen, zijn de meeste Nederlandse institutionele beleggers goed voorbereid op de nieuwe wettelijke verplichtingen. Bovendien faciliteert Eumedion voor haar deelnemers al vele jaren dialogen met de om en nabij dertig grootste Nederlandse beursvennootschappen. Tijdens deze dialogen worden de onderwerpen uit de jaarlijkse Eumedion-speerpuntenbrief besproken alsmede andere, ondernemingsspecifieke prioriteiten op het terrein van corporate governance en duurzaamheid. Bovendien gaat Eumedion in het AVA-seizoen na of er controversiële voorstellen voor de AVA's van de Nederlandse beursvennootschappen zijn geagendeerd en informeert haar deelnemers informatie hierover zodat zij deze informatie kunnen betrekken bij de bepaling van het stemgedrag ten aanzien van die controversiële voorstellen.

Bijzondere aandacht zal tijdens de AVA's van 2020 uitgaan naar de bestuurdersbeloningen. Veel beursvennootschappen zullen in 2020 een voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid aan de AVA voorleggen en nemen, zoals wij nu al kunnen constateren, Eumedion en haar deelnemers mee in de voorbereidingen daarvoor. Dit reflecteert de constructieve relatie tussen Nederlandse beursvennootschappen en Eumedion en haar deelnemers. Wel wordt die constructieve relatie door de aard van het onderwerp mogelijk op de proef gesteld. Sommige beursvennootschappen vrezen dat door het nieuwe, hogere AVA-stemvereiste voor de vaststelling van het nieuwe beloningsbeleid (75%) het nieuwe beleid zal worden geblokkeerd door een minderheid van aandeelhouders die uit is op lagere absolute beloningsniveaus. Volgens die beursvennootschappen kan dit ertoe leiden dat zij niet langer gekwalificeerde bestuurders kunnen aantrekken en behouden. Wij zijn ons zeker bewust van het spanningsveld tussen dit belang van de vennootschap en het belang van maatschappelijk draagvlak voor beursvennootschappen in het algemeen en voor bestuurdersbeloningen in het bijzonder. Van institutionele beleggers wordt – mede op grond van de

EUMEDION

---

nieuwe wetgeving – echter expliciet verwacht dat zij ook toezicht gaan houden op de “maatschappelijke effecten” van het nieuwe beloningsbeleid. Daaronder valt de toetsing van het beloningsvoorstel op maatschappelijk draagvlak en op consistentie met de interne beloningsverhoudingen. Bovendien verwachten steeds meer deelnemers en klanten van institutionele beleggers dat ‘hun’ pensioenfondsen en vermogensbeheerders de beloningsontwikkelingen kritisch volgen. Institutionele beleggers kunnen er niet omheen dat van met name de grootste beursvennootschappen wordt verwacht dat zij deze “concrete” vraag van de maatschappij in ogenschouw nemen.

Naast bestuurdersbeloningen hopen wij dat ook met de zo gewenste harmonisatie van niet-financiële verslaggevingsstandaarden in 2020 positieve stappen worden gezet. Eumedion heeft in 2019 gepleit voor de oprichting van een wereldwijde *standard setter* die uniforme niet-financiële verslaggevingsstandaarden zou moeten uitvaardigen, onder de paraplu van de IFRS Foundation. Na een consultatie en een rondetafeloverleg hierover in het begin van 2020 streven wij ernaar om het definitieve position paper in het voorjaar van 2020 door het Algemeen bestuur te laten vaststellen.

Die vaststelling zal niet meer onder het voorzitterschap van Garnt Louw gebeuren. Tijdens de Deelnemersvergadering van 19 december 2019 bereikt Garnt Louw (Shell Pensioenfonds) zijn maximale, statutaire benoemingstermijn van zes jaar in het bestuur van Eumedion en daarom zal hij de voorzittershamer overdragen. Het Algemeen bestuur is voornemens om Mariëtte Doornekamp (ABP) te benoemen tot zijn nieuwe voorzitter.

Wij wensen Mariëtte veel succes de komende jaren en wij hopen dat zij met evenveel steun en inzet van de Eumedion-deelnemers kan doorgaan met het boeken van resultaten op zowel beleidsmatig terrein als bij de individuele beursvennootschappen.

Den Haag, 19 december 2019

Garnt Louw
(aftredend voorzitter)

Mariëtte Doornekamp
(inkomend voorzitter)

Rients Abma
(directeur)

2. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2020

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste aandachtspunten voor Eumedion in 2020, zowel in de dialogen met beleidsmakers en *standard setters* als in de dialogen met individuele beursvennootschappen. Het is geen uitputtende lijst van beleidsvoorstellen waarop Eumedion zal acteren, maar geeft alleen de prioriteiten weer.

2.1 Beleidsmatig

2.1.1 Wettelijke maatregelen tegen activistische aandeelhouders

Het kabinet heeft in zijn regeerakkoord aangekondigd dat beursvennootschappen het wettelijke recht moeten krijgen om een bedenktijd van maximaal 250 dagen in te roepen indien zij te maken krijgen met aandeelhoudersvoorstellen voor een “fundamentele strategiewijziging”. Het gaat hierbij om aandeelhoudersvoorstellen die leiden tot de schorsing of het ontslag van één of meer bestuurders of commissarissen, tot de benoeming van één of meer niet door de zittende RvC gewenste bestuurders of commissarissen of tot wijzigingen van de statutaire regeling over de benoeming, schorsing en ontslag van bestuurders en commissarissen. De bedenktijd kan volgens het regeerakkoord niet worden ingeroepen als de desbetreffende vennootschap zélf een beschermingsconstructie heeft ingezet, zoals prioriteitsaandelen of de uitgifte van beschermingspreferente aandelen. Het wetsvoorstel hieromtrent is op 19 december 2019 bij de Tweede Kamer ingediend. Eumedion is, zoals zij al jaren consistent uitdraagt, tegen de invoering van een wettelijke bedenktijd. Overheidsingrijpen is naar de mening van Eumedion niet nodig, omdat alle grote Nederlandse beursvennootschappen zelf al voldoende beschermingsconstructies hebben. Bovendien hebben de meeste beursvennootschappen statutaire regelingen die het voor aandeelhouders sowieso lastig maken om bestuurders en commissarissen te schorsen of te ontslaan en om eigen kandidaten voor het bestuur en de RvC benoemd te krijgen. Veelal is hiervoor een 2/3 stemmeerderheid nodig die ook nog eens ten minste 50% van het geplaatste kapitaal dient te vertegenwoordigen. Daarnaast kan de vennootschap de Ondernemingskamer verzoeken onmiddellijke voorzieningen te treffen tegen één of meer aandeelhouders als de vennootschap van mening is dat het gedrag van deze aandeelhouder(s) erg schadelijk is voor de vennootschap in kwestie. Verder is het volgens Eumedion de vraag of het bestuur of de RvC geen tegenstrijdig belang heeft bij het inroepen van een bedenktijd als zijn eigen positie op het spel staat. Vanuit een meer principieel gezichtspunt bezien is het moeilijk te rechtvaardigen dat fundamentele aandeelhoudersrechten als de benoeming en het ontslag van bestuurders en commissarissen (welke cruciaal zijn voor de *checks and balances* binnen de vennootschap en voor de disciplinerende van het bestuur en de RvC) kunnen worden opgeschort door juist die partijen. Dit draait de principaal-agent-relatie om. Eumedion zal deze punten begin 2020 bij de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel onder de aandacht brengen van de Tweede en Eerste Kamer.

2.1.2 Invoering lagere meldingsdrempel voor aandeelhouders

In het regeerakkoord wordt aangekondigd dat beursvennootschappen met een jaaromzet van meer dan € 750 miljoen de mogelijkheid zullen krijgen om aandeelhouders te vragen, wanneer die ten minste 1% van de aandelen houden, zich als grootaandeelhouder te laten registreren bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM). In een in 2019 gepubliceerd voorontwerp van het wetsvoorstel heeft het kabinet hier echter een generieke meldplicht van gemaakt en heeft de eerste meldingsgrens op 2% gelegd. De al bestaande meldingsgrens van 3% blijft gehandhaafd. Eumedion heeft zich kritisch getoond over dit voorstel. Een plicht om al bij het bereiken van een 2%-aandelenbelang een melding bij de AFM te doen, leidt tot hoge administratieve lasten voor institutionele beleggers en is bovendien niet nodig. De herziene Europese richtlijn aandeelhoudersrechten regelt al dat beursvennootschappen partijen in de bewaarketen kunnen vragen de aandeelhouders die ten minste 0,5% van de aandelen houden te identificeren, zonder dat dergelijke aandeelhouders via meldingsformulieren onverwijld een melding bij de publieke toezichthouder moeten doen. De beursvennootschappen kunnen hun '2%-aandeelhouders' derhalve al identificeren. Daarnaast is de introductie van een 2% meldingsdrempel een extra 'nationale kop' op de implementatie van de Europese Transparantierichtlijn. Hiermee wordt afbreuk gedaan aan de vorming van een echte Europese Kapitaalmarktunie waarvoor de Minister van Financiën zich hard maakt. Eumedion zal deze argumenten opnemen in haar commentaar op het definitieve wetsvoorstel dat waarschijnlijk in de loop van 2020 naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

2.1.3 Wetsvoorstel tot wijziging van het enquêterecht

Minister Dekker (Rechtsbescherming) heeft in augustus 2019 een voorontwerp van een wetsvoorstel tot aanpassing van de geschillenregeling en tot verduidelijking van de toegangseisen tot de enquêteprocedure in consultatie gebracht. Op basis van dit voorontwerp kunnen aandeelhouders van alle Nederlandse beursvennootschappen in de toekomst relatief gemakkelijk een enquêtezaak bij de Ondernemingskamer (OK) entameren. Zij hoeven straks nog maar 1% van het geplaatste kapitaal te representeren of aandelen te houden met een totale beurswaarde van € 20 miljoen. Het voorstel is een lang gekoesterde wens van Eumedion. Momenteel moeten aandeelhouders van zogenoemde kleine beursvennootschappen nog 10% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen of aandelen houden met een totale nominale waarde van ten minste € 225.000. Voor 'grote' beursvennootschappen gelden al de 1%- en € 20 miljoen-drempels. De hoogte van het geplaatste kapitaal is leidend voor de bepaling of een vennootschap als 'groot' of 'klein' wordt aangemerkt. De wetgever ging hierbij uit van de gedachte dat hoe hoger het geplaatste kapitaal is, hoe groter de vennootschap is en hoe lager de toegangs drempels tot de OK voor aandeelhouders moeten zijn. Maar omdat in het recente verleden een aantal beursvennootschappen is overgegaan tot een verlaging van de nominale waarde van hun aandelen tot € 0,01 (dat medebepalend is voor de hoogte van het geplaatste kapitaal) kwam dit uitgangspunt van de wetgever op losse schroeven te staan. Vennootschappen die in de economische

werkelijkheid groot zijn, zoals Adyen, Ahold Delhaize, Boskalis, Signify, Fiat Chrysler en Ferrari zijn door de lage nominale waarde van hun aandelen in de juridische werkelijkheid klein. Dit was niet de bedoeling van de wetgever, zo merkte minister Dekker in de toelichting op het voorontwerp op. Het is de verwachting dat het definitieve wetsvoorstel in 2020 naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd. Eumedion zal de Tweede Kamer laten weten het wetsvoorstel te steunen.

2.1.4 Nota modernisering ondernemingsrecht

Eind 2016 heeft de toenmalige Minister van Justitie & Veiligheid een nota over de voortgang van de modernisering van het Nederlandse ondernemingsrecht naar de Tweede Kamer gestuurd. In de nota maakte de minister kenbaar dat bezien kan worden in hoeverre er behoefte is aan de uitgifte van stem- en winstrechtloze aandelen door beursvennootschappen. Nu is dat in Nederland nog verboden. Ook overwoog hij een verkorting van de termijn voor het bijeenroepen van een AVA. Nu bedraagt deze termijn voor beursvennootschappen nog 42 dagen. Het is niet uitgesloten dat deze voornemens in 2020 een vervolg zullen krijgen. Eumedion staat kritisch tegenover de hiervoor genoemde stappen, omdat zij op de wat langere termijn een negatieve uitwerking kunnen hebben op de aantrekkelijkheid van het Nederlandse beleggingsklimaat. Eumedion zal dit in 2020 uitdragen naar de minister voor Rechtsbescherming en naar de leden van de Tweede Kamer.

2.1.5 Wetsvoorstel tot aanscherping van de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen

Het kabinet zal waarschijnlijk begin 2020 een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer indienen waarin een aantal beloningsmaatregelen voor de financiële sector is opgenomen. Deze maatregelen vloeien voort uit de maatschappelijke commotie van begin 2018 toen de RvC van ING Groep aankondigde om de vaste beloning van bestuursvoorzitter Ralph Hamers met 50% te verhogen. In het wetsvoorstel zal onder meer worden geregeld dat bestuurders en medewerkers van financiële ondernemingen de aandelen die zij als vast bezoldigingselement ontvangen voor ten minste 5 jaar moeten aanhouden. Ook zal worden voorgesteld dat financiële ondernemingen in hun bezoldigingsbeleid moeten beschrijven op welke wijze de onderneming zich rekenschap geeft van de verhouding van de bezoldigingen van bestuurders, commissarissen en medewerkers van de onderneming tot hun maatschappelijke functie en de wijze van totstandkoming hiervan. Financiële ondernemingen moeten hierover in de openbaarheid verantwoording afleggen. Zij moeten daartoe inzicht bieden in de wijze waarop stakeholders, zoals werknemers en aandeelhouders, betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het bezoldigingsbeleid. Eumedion zal in 2020 een uitgebreid commentaar op het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer sturen. Ten aanzien van het ontwerp-wetsvoorstel heeft Eumedion aangegeven zich in algemene zin te kunnen vinden in de voorstellen, al vindt zij de reikwijdte wel wat breed. Eumedion vindt dat sommige bepalingen alleen zouden moeten gelden voor bestuurders en medewerkers van banken en verzekeraars die werkzaamheden verrichten die een materiële invloed hebben op het risicoprofiel van de onderneming (de zogenoemde *identified staff*). Voor andere medewerkers zou de toepassing van

de bepaling niet proportioneel zijn, omdat die geen materiële invloed hebben op het risicoprofiel van de onderneming.

2.1.6 Uitvoeringswetgeving voortvloeiend uit drie Europese verordeningen op het terrein van duurzame financiering

De Europese Commissie publiceerde in 2018 haar 'Actieplan Duurzame financiering'. Dit resulteerde later in dat jaar in drie concrete wetgevende voorstellen die tot doel hadden de markt voor duurzame financiering te bevorderen. Dit betroffen achtereenvolgens een verordening die alle Europese institutionele beleggers verplicht stellen een beleid te publiceren over de integratie van duurzaamheidsrisico's in het beleggingsbeslissingsproces, een verordening over specifieke regels voor de ontwikkeling van aandelenindices die gericht zijn op vennootschappen met een relatief lage CO₂-uitstoot en op vennootschappen die hun CO₂-uitstoot reduceren in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs en een verordening die geharmoniseerde criteria (*taxonomy*) bevat om uit te maken of een activiteit of product al dan niet als duurzaam mag worden gekwalificeerd. Over de definitieve tekst van al deze verordeningen werd in 2019 tussen de Europese instituties een (voorlopig) akkoord bereikt. Eumedion heeft de totstandkoming van deze verordeningen gesteund. De verordeningen bevatten ook grondslagen voor het opstellen van meer gedetailleerde, technische reguleringsnormen door de Europese koepels van toezichthouders en van gedelegeerde verordeningen door de Europese Commissie. Het is de verwachting dat in 2020 consultaties zullen worden gehouden over de conceptuitvoeringsregels en gedelegeerde verordeningen. Eumedion zal op deze consultaties reageren.

2.1.7 Mogelijk nieuw Actieplan Europese Kapitaalmarktunie

De nieuwe Europese Commissie zal waarschijnlijk in 2020 met een nieuw Actieplan komen om de Europese Kapitaalmarktunie te verbreden en te verdiepen. De Europese Commissie zal daarbij het in oktober 2019 gepubliceerde advies van de Next CMU High-Level Group betrekken. Deze groep - die is ingesteld door de Ministers van Financiën van Nederland, Duitsland en Frankrijk - heeft aanbevolen om de Europese Kapitaalmarktunie zo snel mogelijk verder te verdiepen, zodat meer kapitaal kan worden ingezet voor investeringen die waarde creëren voor de reële, innovatieve en duurzame economie. Daarnaast is een geïntegreerde en liquide Europese kapitaalmarkt belangrijk voor de positie van Europa als één van de wereldwijde financiële centra. Om deze doelstellingen te bereiken, heeft de High-Level Group een keur aan specifieke aanbevelingen gedaan. De Europese Commissie heeft zelf ook nog een High-Level Forum ingesteld dat de Europese Commissie rechtstreeks zal adviseren over mogelijke nieuwe acties om de Europese Kapitaalmarktunie een nieuwe impuls te geven. Eumedion zal te zijner tijd reageren op een eventueel nieuw Actieplan en op de daarin voorgestelde concrete voornemens.

2.1.8 Advies European IPO Task Force

Het CFA Institute, de Europese beurzenfederatie FESE, Accountancy Europe en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling heeft in het najaar van 2019 een Europese Task Force ingesteld die de nieuwe Europese Commissie van advies moet voorzien over maatregelen die nodig zijn om het aantal beursgangen van Europese bedrijven te verhogen. Eumedion-directeur Riens Abma is lid van deze Task Force. Het is de bedoeling om het eindadvies uiterlijk aan het eind van het eerste kwartaal van 2020 aan de Europese Commissie aan te bieden. Mogelijk zal het advies worden meegenomen in het Actieplan voor een verbreding en verdieping van de Europese Kapitaalmarktunie. Eumedion zal dit aanmoedigen.

2.1.9 Kabinetsreactie bevindingen en conclusies Commissie Toekomst Accountancysector

Uiterlijk 1 februari 2020 komt de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) met haar definitieve aanbevelingen om de kwaliteit van de accountantscontrole te verhogen. Het is de verwachting dat het kabinet kort daarna met een reactie komt. Tijdens de in oktober 2019 gehouden consultatie over het interim-rapport van de CTA heeft Eumedion aangegeven een aantal conceptaanbevelingen van de CTA van harte te kunnen steunen, maar een aantal andere voorstellen te verwerpen. Zo onderschrijft Eumedion de aanbeveling om het verslag van de auditcommissie jaarlijks ter adviserende stemming aan de AVA voor te leggen. Volgens Eumedion kan dit bijdragen aan een informatiever verslag van de auditcommissie en kan dit een betere dialoog tussen auditcommissies en aandeelhouders op gang brengen. Eumedion deelt ook de opvatting van de CTA om het jaarlijkse *in control statement* van het bestuur van een beursvennootschap voortaan te laten controleren door de accountant. Uiterst kritisch staat Eumedion tegenover de CTA-aanbeveling om in Europees verband te pleiten voor het geheel of gedeeltelijk schrappen van de verplichte periodieke roulatie van accountantskantoren. Volgens Eumedion is het veel te vroeg om nu al een oordeel te vellen over de effecten van de in 2016 ingevoerde wettelijke verplichting voor beursvennootschappen om na uiterlijk 10 jaar te wisselen van accountantskantoor. Eumedion toont zich verder sceptisch over het voorstel om de AFM of de Minister de bevoegdheid te geven een accountantskantoor aan een beursvennootschap toe te wijzen als die vennootschap er zelf niet in slaagt een kantoor te vinden dat de jaarrekeningcontrole wil doen. Tot slot vindt Eumedion het een gemiste kans dat de CTA geen doorwrochte analyse heeft gemaakt over de (on)wenselijkheid van het *audit only*-model. Eumedion vindt dat de CTA hiermee de maatschappelijke en internationale discussie over een dergelijk model tekort doet. In 2020 zal Eumedion reageren op de kabinetsreactie op het eindrapport van de CTA en op eventuele nieuwe wetgevende maatregelen.

2.1.10 Mogelijke Europese uitzonderingen op IFRS

De Europese Commissie heeft in 2018 belanghebbenden geconsulteerd over een mogelijke hervorming van de verslaggevingsregels. In de consultatie kwam ook de vraag aan de orde of het

nog wel passend is dat de Europese Commissie niet eigenstandig de inhoud van de internationale financiële verslaggevingsstandaarden IFRS kan wijzigen. Eumedion, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) en het kabinet hebben zich onomwonden tegen dit idee uitgesproken. Een eventuele aanpassing van de internationale boekhoudregels staat haaks op het streven om te komen tot wereldwijd geldende internationale verslaggevingsstandaarden en zou het vertrouwen van beleggers in Europese beursvennootschappen ondermijnen. De nieuw samengestelde Europese Commissie zal naar verwachting begin 2020 conclusies trekken uit de consultatie en eventueel nieuwe Europese beleidslijnen over de verslaggevingsregels ontwikkelen. Eumedion zal zich in 2020 blijven uitspreken tegen een mogelijke EU-variant op de IFRS-boekhoudregels.

2.1.11 Position paper toekomst niet-financiële verslaggeving

Eind oktober 2019 heeft Eumedion een zogenoemd 'green paper' over de toekomst van de niet-financiële verslaggeving gepubliceerd. In het green paper houdt Eumedion een pleidooi voor de oprichting van een wereldwijde standard setter die internationale rapportagestandaarden voor de niet-financiële informatie zou moeten ontwikkelen, onder de paraplu van de IFRS Foundation. Eumedion wijst er in het green paper op dat er de afgelopen jaren een wildgroei aan verslaggevingsstandaarden op het terrein van niet-financiële informatie is ontstaan. Hierdoor is er nauwelijks tot geen sprake van eenduidige en vergelijkbare niet-financiële verslaggeving. Zonder vergelijkbare data zijn de langetermijnprestaties van de onderneming voor beleggers lastig te beoordelen. Dat maakt het voor institutionele beleggers ook lastig om hun eigen deelnemers en klanten te informeren over de mate van duurzaamheid of groenheid van hun beleggingsbeleid of financiële producten. Wat Eumedion betreft is het daarom tijd dat de IFRS Foundation twee pilaren krijgt: de IASB die zich moet blijven richten op het ontwikkelen en actualiseren van de internationale financiële verslaggevingsstandaarden en International Non-Financial Reporting Standards Board (INSB) die niet-financiële verslaggevingstandaarden zou moeten uitvaardigen. De IFRS Foundation heeft al een goede governancestructuur en wordt algemeen beschouwd als gezaghebbend en onafhankelijk. Belanghebbenden kunnen tot 1 februari 2020 op het green paper reageren. Het Eumedion-secretariaat zal daarna de reacties verwerken. Beoogd wordt om het position paper met het definitieve Eumedion-standpunt in april 2020 te publiceren. De inhoud van het position paper zal de basis vormen voor de door de Europese Commissie voor 2020 aangekondigde evaluatie van de Europese richtlijn niet-financiële informatie en voor de mogelijke ontwikkeling van gestandaardiseerde verslaggevingspraktijken inzake 'natuurlijk kapitaal'. Deze twee initiatieven zijn onderdeel van de in december 2019 door de Europese Commissie gepresenteerde Europese *Green Deal*.

2.1.12 Beoordeling van bestaande Eumedion position papers

Eumedion heeft in het verleden verschillende position papers over diverse onderwerpen gepubliceerd. Eumedion zal in 2020 beoordelen of deze position paper nog relevant zijn en zo ja, of de posities die in deze papers zijn ingenomen, aanpassing behoeven.

2.2 Dialoog met beursvennootschappen en AVA's 2020

Net als in de afgelopen jaren blijft Eumedion haar deelnemers ook in 2020 ondersteunen bij het bezoeken van AVA's en het voeren van dialogen met individuele beursvennootschappen. Dit doet Eumedion door:

- Het faciliteren van een gezamenlijke dialoog met de belangrijkste Nederlandse beursvennootschappen, het opmaken van een groslijst aan mogelijke onderwerpen voor die dialoog en het opstellen van een verslag van de dialoog. Het is aan de individuele deelnemers om de prioriteiten (de 'short list' aan onderwerpen) voor de dialoog vast te stellen. De spelregels voor de gezamenlijke dialoog zijn opgenomen in de uitvoeringsregels van de Beleggingscommissie van Eumedion;
- Het faciliteren van de deelnemers in het bezoeken van AVA's en het uitoefenen van het stemrecht aldaar onder andere door het rondsturen van de gegevens van de afgevaardigden van de deelnemers die de AVA's bezoeken;
- Het monitoren van de agenda's van de AVA's en de bestuursverslagen van de Nederlandse beursvennootschappen, onder andere met het oog op het verzenden van een *alert* naar alle deelnemers in het geval er, volgens de Beleggingscommissie, een controversieel onderwerp op de agenda van de AVA staat.
- Het opstellen van een evaluatie van het AVA- en bestuursverslagenseizoen en het verzenden van de Speerpuntenbrief naar de Nederlandse beursvennootschappen.

Daarnaast zal Eumedion in 2020 zoveel mogelijk de door deelnemers opgestelde verslagen van de AVA's van de beursvennootschappen op haar website plaatsen, zodat Eumedion-deelnemers hier in hun eigen rapportages over de uitvoering van het stem- en *engagement*beleid hier naar kunnen verwijzen/'doorlinken'. Daarnaast zal Eumedion op haar website een voor iedereen toegankelijk register bijhouden waarin alle controversiële AVA-voorstellen (ten minste 20% tegenstemmen) zijn opgenomen en de eventuele vervolgstappen van de vennootschappen.

Op 11 oktober 2019 heeft Eumedion de Speerpuntenbrief voor het AVA-seizoen 2020 naar de Nederlandse beursvennootschappen gestuurd. De 2020-speerpunten hebben betrekking op bestuurdersbezoldigingen en de impact van klimaatverandering. In het AVA-seizoen 2020 moeten vrijwel alle Nederlandse beursvennootschappen een nieuw bezoldigingsbeleid aan hun aandeelhouders voorleggen. Eumedion beveelt de vennootschappen aan om hierover zo vroeg mogelijk de dialoog met stakeholders (waaronder aandeelhouders) te zoeken. Ook het remuneratierapport moet vanaf volgend jaar ter adviserende stemming aan de AVA worden voorgelegd. Eumedion roept de vennootschappen op dit verslag zoveel mogelijk in te richten aan de hand van de eerder dit jaar gepubliceerde conceptrichtsnoeren van de Europese Commissie. Eumedion verwacht van de beursvennootschappen verder dat zij in het jaarverslag over boekjaar 2019 duidelijk rapporteren over de impact van klimaatverandering op het verdienmodel en de

strategie en over de impact van de eigen onderneming op het klimaat. De Eumedion-deelnemers verwachten van de vennootschappen dat zij in dat kader specifieke doelstellingen opstellen voor het terugdringen van hun CO₂-uitstoot, in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs. De Speerpuntenbrief is een vast onderdeel van de dialogen met de beursvennootschappen die in de aanloop naar het AVA-seizoen 2020 plaatsvinden.

Tijdens die dialogen zal het onderwerp 'genderdiversiteit' ook vaak aan de orde komen. Eumedion heeft in oktober 2019 de Nederlandse beursvennootschappen verzocht om er in het komend AVA-seizoen alles aan te doen om meer vrouwelijke bestuurders voor benoeming voor te dragen. Van de vennootschappen wordt specifiek verwacht zij dat publiekelijk ambitieuze doelen – in elk geval minimaal 30% – stellen voor het percentage vrouwen in de RvC, het bestuur en de managementlagen eronder, de 'kweekvijver' voor de hoogste posities. Eumedion wijst er in de brief op dat in het afgelopen AVA-seizoen weliswaar een groot aantal nieuwe, vrouwelijke bestuurders en commissarissen is benoemd maar dat het 'overall' percentage nog laag blijft, vooral binnen de statutaire besturen. De bij Eumedion aangesloten institutionele beleggers zijn ervan overtuigd dat een diverse top bijdraagt aan betere besluitvorming en resultaten. Ook zijn vennootschappen met een diverse top beter in staat om jong talent aan te trekken. Daarom moeten zij een beleid voeren voor meer vrouwen in de top, en in het komende jaarverslag rapporteren hoe het hiermee gaat en op welke wijze – zo nodig – verbeteringen zullen worden aangebracht.

Eumedion zal in het evaluatierapport van het AVA-seizoen 2020 rapporteren of de Speerpuntenbrief en de brief over meer vrouwen in de top hun vruchten hebben afgeworpen.

2.3 Verantwoordelijkheden institutionele beleggers: monitoring van de toepassing van de Nederlandse Stewardship Code

Op 1 januari 2019 is de eerste versie van de Nederlandse Stewardship Code van kracht geworden. Alle institutionele beleggers die aandelen houden in Nederlandse beursvennootschappen zijn aangemoedigd om zich te committeren aan de principes van de Stewardship Code. In de principes van deze Code wordt uitgelegd hoe institutionele beleggers kunnen voldoen aan hun verantwoordelijkheden rond betrokken aandeelhouderschap op een manier die bijdraagt aan de langetermijnwaardecreatie door Nederlandse beursvennootschappen waarin is belegd en daarmee aan het langetermijnrisicogewogenrendement op hun beleggingen. Bovendien bieden de principes de mogelijkheid aan pensioenfondsen, verzekeraars en vermogensbeheerders om verantwoording af te leggen aan hun deelnemers en cliënten over de wijze waarop zij als betrokken en verantwoord belegger invulling (hebben) geven aan hun aandeelhoudersrechten. Als de institutionele beleggers voldoen aan de Stewardship Code, dan voldoen zij ook aan de nieuwe wettelijke verplichtingen voor institutionele beleggers ten aanzien van de inhoud van het betrokkenheidsbeleid. Eind 2020 zal Eumedion het eerste volwaardige monitoring rapport over de naleving van de code publiceren na een voortgangsrapportage over de implementatie van de code in 2019. Ook zal in 2020 verder

met de nieuwe Monitoring Commissie Corporate Governance Code worden gesproken om te bekijken of op termijn de *Stewardship* Code kan worden opgenomen in de Nederlandse Corporate Governance Code.

3. EVENEMENTEN

Eumedion zal wederom in het najaar (10 november 2020) een symposium organiseren over een actueel onderwerp in relatie tot corporate governance en duurzaamheid.

Daarnaast zal Eumedion in 2020 een rondetafelgesprek organiseren over het green paper over de toekomst van niet-financiële verslaggeving. Vertegenwoordigers van beursvennootschappen, institutionele beleggers, accountants en huidige *standard setters* op het terrein van niet-financiële verslaggeving zullen hiervoor worden uitgenodigd.

Voorts zal in overleg met de VEB en Accountancy Europe een mogelijke rondetafelgesprek worden georganiseerd over de in eerste kwartaal van 2020 voorziene aanbevelingen van de Europese IPO Task Force.

Eumedion zal tot slot voor haar deelnemers één of meerdere kennissessie organiseren om de deelnemers bij te praten over de op stapel staande (*sustainable finance*) wetgeving voor institutionele beleggers en om *best practices* uit te wisselen over de implementatie van de Nederlandse Stewardship Code en van de transparantiebepalingen voor institutionele beleggers uit de implementatiewet herziene richtlijn aandeelhoudersrechten.

4. DIENSTVERLENING

Eumedion biedt haar deelnemers diensten aan in relatie tot corporate governance en duurzaamheid. Eumedion informeert hen bijvoorbeeld over actuele ontwikkelingen op deze kernterreinen. En mocht het nodig zijn, dan geeft Eumedion aanvullende informatie in het kader van het formuleren en uitvoeren van een eigen stembeleid. Naast de beleidsbeïnvloedende activiteiten, zoals genoemd in hoofdstuk 2.1, worden de volgende diensten aangeboden.

4.1 Informatieverstrekking

- **Nieuwsbrief**

De maandelijkse nieuwsbrief van Eumedion blijkt door deelnemers én niet-deelnemers erg op prijs te worden gesteld. In 2020 gaat Eumedion dan ook door met de nieuwsbrief. In de nieuwsbrief worden de laatste (Nederlandse en Europese) ontwikkelingen op corporate governance- en duurzaamheidsgebied besproken die van belang zijn voor institutionele beleggers. Zo wordt daarin aandacht besteed aan opvallende zaken bij beursvennootschappen, standpunten van Eumedion, nationale en Europese wetgevingsinitiatieven op ESG-gebied en andere relevante ESG-zaken.

- **Alert service controversiële agendavoorstellen**

In 2020 handhaaft Eumedion haar *alert service* ten aanzien van (controversiële) agendapunten van AVA's. In het geval van een maatschappelijk veel besproken AVA of agendapunt, zullen de deelnemers sowieso op de hoogte worden gesteld van de overwegingen om wel of geen *alert* uit te sturen. De Eumedion-deelnemers kunnen de *alert* dan wel de overwegingen om geen *alert* uit te sturen gebruiken bij het bepalen van hun stemgedrag tijdens de AVA.

- **Legal alerts**

Deelnemers van Eumedion zullen in 2020 van belangwekkende beleidsonderwerpen op de hoogte worden gesteld via de verzending van zogenoemde *legal alerts*, bijvoorbeeld ten aanzien van het wetsvoorstel 'bedenktijd' en het wetsvoorstel uitbreiding meldplichten voor aandeelhouders.

- **Website**

Via de website worden deelnemers en andere belangstellenden op de hoogte gehouden van actuele gebeurtenissen, discussies en Eumedion-standpunten. Op de website is informatie te vinden over de stichting, de Eumedion-standpunten en is een uitgebreid archief te raadplegen. Eind 2019 is de website van Eumedion vernieuwd om het gebruikersgemak en de toegankelijkheid van de informatie verder te optimaliseren. De PR Commissie zal in 2020 evalueren of deze doelstellingen zijn behaald.

- **Thought leadership**

Ook in 2020 zal Eumedion een actief mediabeleid voeren om de Eumedion-standpunten onder de aandacht van de media te brengen. Daarnaast dragen de Eumedion-medewerkers proactief bij aan de beleidsontwikkeling op het terrein van corporate governance en duurzaamheid door middel van het schrijven van opiniërende artikelen in kranten, tijdschriften, boeken, het houden van speeches en presentaties en de deelname aan werkgroepen en rondetafels.

- **Social media**

In 2020 is het laatste nieuws van en over Eumedion via Twitter te volgen onder @eumedion. Ook heeft Eumedion een LinkedIn-account dat wordt gebruikt om nieuws van en over Eumedion te delen.

4.2 Dialoog

Ook in 2020 zal Eumedion de dialoog van haar deelnemers met de belangrijkste Nederlandse beursvennootschappen faciliteren. Tijdens deze dialogen, die gezamenlijk met vertegenwoordigers van Eumedion-deelnemers worden voorbereid, komt onder andere de Speerpuntenbrief van Eumedion aan de orde. Daarnaast vertegenwoordigt Eumedion haar deelnemers tijdens verschillende *stakeholder*dialogen die door beursvennootschappen worden georganiseerd.

4.3 Vergadering van Deelnemers

Eumedion houdt in 2020 twee deelnemersvergaderingen.

- **Voorjaarsvergadering (16 juni 2020)**

Tijdens deze vergadering legt het Algemeen bestuur van Eumedion verantwoording af over het gevoerde beleid van het voorgaande jaar. Het bestuursverslag wordt besproken en de Vergadering van Deelnemers wordt voorgesteld de jaarrekening goed te keuren. Ook vraagt het Algemeen bestuur de Vergadering om decharge. Tevens wordt het Eumedion-evaluatierapport van het AVA-seizoen 2020 besproken.

- **Najaarsvergadering (15 december 2020)**

Tijdens deze vergadering wordt het beleidsplan voor 2021 besproken en vastgesteld, evenals de begroting voor 2021.

5. COMMISSIES

Het beleid van Eumedion wordt voorbereid in een vijftal commissies en twee werkgroepen, waarin afgevaardigden van de individuele deelnemers zitting hebben.

5.1 Juridische Commissie

In 2020 zal de Juridische Commissie zich in ieder geval bezighouden met de beleidsmatige onderwerpen die in de paragrafen 2.1.1 t/m 2.1.8 aan de orde zijn gesteld. De Juridische Commissie neemt het voortouw bij het opstellen van commentaren op consultatiedocumenten en op Nederlandse en Europese wetgevingsinitiatieven. Daarnaast heeft de Juridische Commissie de ambitie om *position papers* op te stellen over actuele corporate governance- en duurzaamheidsaangelegenheden ter ondersteuning van de latere standpuntbepaling van Eumedion.

5.2. Verslaggevings- en Auditcommissie

De Verslaggevings- en Auditcommissie houdt zich onder andere bezig met beleidsmatige aspecten op het terrein van (niet-)financiële- verslaggeving, risicobeheersing en -management, en de rol en onafhankelijkheid van de externe accountant. De Verslaggevings- en Auditcommissie neemt het voortouw bij het opstellen van commentaren op consultatiedocumenten van onder meer de RJ, de IASB, ESMA en de International Auditing and Assurance Standards Board. Voorts zal de commissie als 'klankbord' functioneren voor de Eumedion-vertegenwoordigers in de adviesorganen van de IASB, de EFRAG, de AFM en de RJ en zal zij het *green paper* over de toekomst van de niet-financiële verslaggeving omvormen tot een definitief position paper (zie paragraaf 2.1.11).

5.3. Onderzoekscommissie

De Onderzoekscommissie zal voortdurend bekijken of bepaalde onderwerpen zich lenen voor fundamenteel onderzoek op het werkerrein van Eumedion. Gestreefd wordt naar het uitzetten van ten minste één onderzoek bij een gerenommeerde onderzoeksinstelling. Voorts zal de Onderzoekscommissie het onderwerp voor het symposium 2020 uitwerken en sprekers benaderen.

5.4. Beleggingscommissie

De Beleggingscommissie overlegt over actuele en materiële corporate governance- en duurzaamheidszaken die bij individuele beursvennootschappen spelen. Zij bepaalt of een zogenoemde *alert* moet worden uitgestuurd wanneer een beursvennootschap een voorstel voor een AVA agendeert dat in belangrijke mate afwijkt van de geldende wetgeving, de Corporate Governance Code dan wel de Eumedion-aanbevelingen die zijn opgenomen in het Handboek Corporate Governance. Daarnaast zullen de leden van de Beleggingscommissie nauw betrokken zijn bij het opzetten van en het participeren in een regelmatige dialoog met Nederlandse beursvennootschappen. De Beleggingscommissie is verder verantwoordelijk voor het opstellen van

de evaluatie van het AVA-seizoen 2020 en het opstellen van de Speerpuntenbrief 2021. In ad hoc situaties wordt de Beleggingscommissie ook betrokken bij commentaren op wetsvoorstellen en/of consultatiedocumenten, welke door de Juridische Commissie of de Verslaggevings- en Auditcommissie worden opgesteld.

5.5. Public Relations Commissie

De PR Commissie beoordeelt of bepaalde standpunten van Eumedion zich lenen voor het genereren van media-aandacht. De PR Commissie streeft ernaar om Eumedion geregeld in het nieuws te laten komen met standpunten en onderzoeksresultaten. Daarnaast is de PR Commissie actief betrokken bij het redigeren van het Eumedion-bestuursverslag, -beleidsplan en -persberichten en ondersteunt zij de directeur in zijn contacten met de media.

5.6. Werkgroep bestuurdersbezoldiging

De werkgroep bestuurdersbezoldiging werd in 2006 opgezet om de Eumedion-aanbevelingen betreffende bestuurdersbezoldiging op te stellen. De werkgroep heeft eind 2009 voorgesteld de aanbevelingen te herzien en om te vormen tot een set van uitgangspunten voor een verantwoord beloningsbeleid. Het Algemeen bestuur heeft deze set uitgangspunten in oktober 2009 vastgesteld en in de afgelopen jaren op een aantal punten gewijzigd. De werkgroep zal na het AVA-seizoen 2020 de Eumedion-aanbevelingen toetsen op bruikbaarheid en actualiteit en nagaan of zich knelpunten bij de naleving hebben voorgedaan. Eventueel zullen door de werkgroep voorstellen tot aanpassing van de Eumedion-aanbevelingen worden geformuleerd.

5.7. Werkgroep Nederlandse Stewardship Code

De werkgroep Nederlandse Stewardship Code werd in 2017 opgezet om de Eumedion Best Practices voor betrokken aandeelhouderschap te actualiseren en om te vormen tot een Nederlandse Stewardship Code. De definitieve eerste versie van de Nederlandse Stewardship Code werd in juli 2018 gepubliceerd. De werkgroep komt ten minste één maal per jaar bijeen om de actuele nationale en internationale ontwikkelingen op het terrein van *stewardship* te bespreken en om na te gaan in welke mate de principes van de Stewardship Code worden nageleefd door deelnemers en niet-deelnemers van Eumedion en om te bekijken of er bepaalde knelpunten bestaan. Tevens is de werkgroep verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarlijkse monitoring rapport. Eventueel zullen door de werkgroep voorstellen tot aanpassing van de Stewardship Code worden geformuleerd. In 2020 zal de werkgroep in het bijzonder aandacht besteden aan de *governance* van de jaarlijkse monitoring. In dat kader zal bekeken worden of er een onafhankelijke monitoring commissie moet worden ingesteld die uit meerdere stakeholders bestaat dan alleen institutionele beleggers.

6. INTERNE ORGANISATIE

6.1 Werven van nieuwe deelnemers en onderhoud van contacten

Ook in 2020 streeft Eumedion ernaar om haar deelnemersbasis goed te onderhouden en waar mogelijk uit te breiden. Daarnaast blijft Eumedion ook in 2020 participeren in verschillende nationale en internationale organisaties om het geluid van de bij Eumedion aangesloten institutionele beleggers te laten horen en om reeds in een vroeg stadium betrokken te zijn bij de totstandkoming van beleid dat institutionele beleggers (mogelijk) zal raken. Eumedion participeert direct dan wel indirect in onder meer de volgende organisaties en adviescommissies:

- Monitoring Commissie Corporate Governance Code;
- De Raad en de Stichting voor de Jaarverslaggeving;
- Het International Corporate Governance Network (ICGN);
- Het Global Network of Investor Associations (GNIA);
- Het Global Stewardship Codes Network;
- De IFRS Advisory Council;
- Het User Panel van de European Financial Reporting Advisory Group;
- De Expert Group on Technical Aspects of Corporate Governance Processes van de Europese Commissie;
- De European IPO Task Force;
- Het Adviserend panel van vertegenwoordigende organisaties van de AFM;
- De Commissie Kapitaalmarkt van de AFM;
- De Beursgenoteerde OOB Commissie van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA);
- Het Onderzoekscentrum Onderneming & Recht van de Radboud Universiteit Nijmegen.

6.2 Deelname aan het maatschappelijke debat

Eumedion zal ook in 2020 een actieve bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat over corporate governance en duurzaamheid. Onderdeel hiervan is het schrijven van ingezonden stukken op de opiniepagina van kranten en/of het schrijven van artikelen in vaktijdschriften. Voorts zullen de Eumedion-medewerkers de standpunten van Eumedion uitdragen door middel van het geven van lezingen en presentaties tijdens seminars en congressen alsmede door deelname aan werkgroepen, stakeholderdialogen en rondetafels.

6.3 Bestuur

In 2020 zal het Dagelijks bestuur vijf keer vergaderen en het Algemeen bestuur vier keer. Het Algemeen bestuur zal aan het eind van 2020 in ieder geval een nieuwe penningmeester moeten kiezen. Op 11 december 2020 eindigt namelijk de maximum zittingstermijn van zes jaar voor de huidige penningmeester, Marcel Andringa (PME). Verder verlopen in 2020 de eerste

benoemingstermijnen van Annette van der Krogt (20 juni 2020), Lars Dijkstra (Kempen Capital Management; 4 april 2020), Hans Op 't Veld (PGGM; 20 juni 2020) en Peter Ferket (Robeco; 12 december 2020). Op 6 november 2020 eindigt de tweede benoemingstermijn van Amra Balić (BlackRock). Al deze bestuurders kunnen voor een volgende termijn van twee jaar worden herkozen. De deelnemers van Eumedion zullen in 2020 bericht ontvangen over de kandidaatstelling voor de vacante post van penningmeester en de eventuele herbenoemingsvoorstellen. Indien het momenteel bij de Tweede Kamer aanhangige wetsvoorstel bestuur en toezicht rechtspersonen in 2020 wordt aangenomen, dan zal Eumedion een statutenwijziging voorbereiden om elementen uit dit wetsvoorstel in de statuten te verankeren. Daarnaast zal van de gelegenheid gebruik worden gemaakt om de statuten op een aantal plaatsen te actualiseren. Ook zal het in 2017 genomen besluit om de maximale zittingstermijnen van bestuurders te wijzigen van maximaal drie keer twee jaar naar maximaal twee keer drie jaar in voornoemde statutenwijziging worden meegenomen.

6.4 Secretariaat

Eumedion houdt kantoor in Spaces De Rode Olifant, Zuid Hollandlaan 7 in Den Haag. Eumedion heeft een driejarig huurcontract met Spaces, dat in 2022 weer kan worden verlengd. Het huurcontract is overigens elke maand opzegbaar.

7. CONTACT

Meer informatie over Eumedion is te vinden op onze website www.eumedion.nl.

CONTACT:

Eumedion

Zuid Hollandlaan 7

2596 AL DEN HAAG

Telefoon: 070 2040 300

E-mail: info@eumedion.nl

Twitter: @eumedion

Voor vragen met betrekking tot dit beleidsplan kunt u zich wenden tot:

Rients Abma (Directeur)

Martijn Bos (Beleidsmedewerker Verslaggeving & Audit)

Ron Gruijters (Beleidsmedewerker Duurzaamheid)

Diana van Kleef (Legal counsel & Beleidsmedewerker Corporate Governance)

Toi van Rijn (Office Manager)